سیره پیامبر اسلام(ص) الگویی برای تبدیل تفرقه به وحدت است

استاد دانشگاه کراچی پاکستان، در وبینار بین‌المللی «مِنَ الْمُؤْمِنِینَ رِجَالٌ صَدَقُوا» با تأکید بر جایگاه سیره پیامبر اکرم(ص) به‌عنوان الگویی برای همه انسان‌ها، وحدت و اخوت ایمانی را از مهم‌ترین آموزه‌های قرآن کریم دانست و با اشاره به پیوند دوباره دل‌های مردم در صدر اسلام، تفرقه و دشمنی را عاملی برای قرار گرفتن جامعه در معرض نابودی توصیف کرد.

به گزارش روابط عمومی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، جواد حیدر هاشمی، استاد دانشگاه کراچی پاکستان، در وبینار بین‌المللی «مِنَ الْمُؤْمِنِینَ رِجَالٌ صَدَقُوا» که به همت مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی برگزار شد، به تبیین جایگاه اسوه حسنه در قرآن کریم و نقش سیره پیامبر اکرم(ص) در ایجاد وحدت و برادری میان مسلمانان پرداخت.

وی با استناد به آیه ۲۱ سوره احزاب، «لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ»، سیره پیامبر اکرم(ص) را الگویی برای امت اسلامی و همه انسان‌ها تا روز قیامت دانست و اظهار داشت که زندگی آن حضرت، با وجود تفاوت شرایط تاریخی، همچنان راهنمای مواجهه با مسائل و

چالش‌های جوامع انسانی است.

وحدت و همبستگی؛ از مهم‌ترین آموزه‌های سیره نبوی

این استاد دانشگاه با اشاره به یکی از ابعاد مهم سیره پیامبر اکرم(ص)، خاطرنشان کرد که آن حضرت جامعه‌ای گرفتار پراکندگی، اختلاف و دشمنی را به سوی همبستگی هدایت کرد و میان افراد آن محبت و الفت برقرار ساخت.

هاشمی در همین زمینه به آیه ۱۰۳ سوره آل‌عمران استناد کرد که در آن آمده است: «وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا»؛ همگی به ریسمان خدا چنگ زنید و پراکنده نشوید.

وی با اشاره به ادامه این آیه، «وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ»، یادآور شد که قرآن کریم، ایجاد الفت میان دل‌ها و پایان دادن به دشمنی‌ها را از نعمت‌های الهی برمی‌شمارد.

اخوت ایمانی؛ ثمره پیوند دل‌ها

هاشمی با تأکید بر نقش پیامبر اکرم(ص) در ایجاد پیوند قلبی میان مردم گفت که پیش از ظهور اسلام، بسیاری از افراد گرفتار دشمنی، نفرت و اختلاف بودند، اما تعالیم پیامبر(ص) زمینه‌ساز پیوند دل‌ها و شکل‌گیری برادری میان مؤمنان شد.

وی با اشاره به عبارت قرآنی «فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا» تصریح کرد که قرآن کریم، تبدیل دشمنی به برادری را نعمتی الهی معرفی می‌کند؛ نعمتی که در پرتو ایمان و اعتقاد مشترک به توحید و رسالت پیامبر اسلام(ص) تحقق یافت.

این استاد دانشگاه افزود که مسلمانان باید ارزش این پیوند ایمانی را بشناسند و بدانند که حفظ اتحاد و همبستگی، نعمتی است که نباید با اختلافات و دشمنی‌ها تضعیف شود.

تفرقه؛ قرار گرفتن بر لبه پرتگاه آتش

وی در ادامه، با استناد به آیه ۱۰۳ سوره آل‌عمران، «وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا»، به هشدار قرآن کریم درباره پیامدهای تفرقه اشاره کرد و گفت که دشمنی و پراکندگی، جامعه را در معرض نابودی قرار می‌دهد؛ ازاین‌رو، نجات از چنین وضعیتی و حرکت به سوی وحدت، از نعمت‌های بزرگ الهی است.

هاشمی با تبیین این مفهوم در بستر تاریخی صدر اسلام، توضیح داد که اختلافات و کینه‌های ریشه‌دار میان گروه‌های اجتماعی، روابط انسانی را به سوی نزاع و خشونت سوق می‌داد، اما آموزه‌های پیامبر اکرم(ص) زمینه تغییر این وضعیت را فراهم کرد.

قبایل اوس و خزرج؛ نمونه‌ای از گذار از دشمنی به برادری

استاد دانشگاه کراچی در ادامه به وضعیت دو قبیله اوس و خزرج در مدینه پیش از هجرت پیامبر اکرم(ص) اشاره کرد و گفت: این دو قبیله برای مدتی طولانی با یکدیگر درگیر بودند و جنگ‌های میان آن‌ها به کشته شدن افراد و آسیب دیدن نسل‌های مختلف منجر می‌شد.

وی این تجربه تاریخی را نمونه‌ای از پیامدهای ویرانگر اختلاف و دشمنی دانست و با یادآوری تعبیر قرآن کریم درباره قرار گرفتن بر لبه پرتگاه آتش، بر اهمیت رهایی جامعه از تفرقه و حرکت به سوی وحدت تأکید کرد.

هاشمی در مجموع، سیره پیامبر اکرم(ص) و آموزه‌های قرآن کریم را الگویی برای تقویت اخوت ایمانی، تحکیم پیوندهای اجتماعی و مقابله با اختلاف و دشمنی معرفی کرد و بر ضرورت توجه به نعمت وحدت در میان مسلمانان تأکید داشت.